

[Oluf Johansen.]

Folketinget, og det fremgaar ligeledes af Lovforslagets Behandling i Folketinget. Til Støtte for Lovforslaget tjener imidlertid, at det grønlandske Udvalg, som vel maa anses for at være den store Sagkundskab her, gaar ind for det.

Ved Behandlingen af grønlandske Sager maa selvfølgelig Landets særprægede Forhold tages i Betragtning, derunder den mægtige Kyststrækning, hvor Toldkontrol i Virkeligheden er helt umulig. Færingehavnen, der nu skal aabnes i det Tidsrum, jeg før omtalte, vil saaledes blive et godt Støttepunkt for det erhvervsmæssige Fiskeri uden for Territorialgrænsen.

Lovforslaget betyder ikke en almindelig Aabning af Grønland. Det er tidsbegrænset til 5 Aar og drejer sig altsaa om et Forsøg. Det vil medføre Udgifter til et Beløb af 100 000 Kr. en Gang for alle og 65 000 Kr. aarlig i Drift minus de Indtægter, man opnaar i Havneafgift. Det er betydelige Ting, som skal anskaffes, og som vil medføre disse Udgifter.

Det er forstaaeligt, at man fra Færøernes Side har haft mange Ønsker fremme i Anledning af de Ændringer, der her finder Sted, da 3 000 færøske Fiskere er interesse-rede i de friest mulige Forhold for Fiskeriet ved Grønland og endog ønsker Rettighederne udvidet til at gælde Fjordfiskeri og Fiskeri langs Kysterne. Her rejser sig Spørgsmaalet om Grønlandernes Arbejdsvilkkaar, om man ved at give de færøske Fiskere større Rettigheder vil træde Grønlanderne for nær med Hensyn til deres Levevilkkaar, et Spørgsmaal, over for hvilket man maa vise den største Agtpaagivenhed, og som Folketinget under sin Behandling af Lovforslaget har beskæftiget sig med. Jeg skal ikke komme videre ind paa det her, men indskrænke mig til at anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtigt Fremme i det høje Ting.

Nielsen: Som det vil være ærede Medlemmer bekendt, har denne Sag særlig Interesse for Færøerne, og det vil derfor være naturligt, at jeg søger at belyse det foreliggende Spørgsmaal, set ud fra et færøsk Synspunkt.

Det var en Augustdag i Aaret 1924, at Skonnerten „Faustina“ af Aalesund, hvis Styrmand var Færing, kom ind til Thors-havn og meddelte om eventyrlige Fiskerigdomme ved Grønland, hvor Skonnerten havde faaet fuld Last i Løbet af ganske kort Tid. Man havde ved Grønland været inde i saa mægtige Torskestimer, som ingen af de ombordværende Fiskere havde set

Mage til hverken ved Islands eller Norges Kyster. Allerede det paafølgende Aar tog nogle færøske Skibe af Sted paa Fiskeri til Grønland og kom hjem med udmærket Fangst. I de siden da forløbne 12 Aar har Færingernes Grønlandsfiskeri udviklet sig til at blive et Erhverv af den største økonomiske Betydning for det færøske Samfund. I de senere Aar har der været ca. 100 Skibe ved Grønland med en samlet Besætning paa op imod 3 000 Mand, og der er fra de grønlandske Fiskebanker hjemført meget store Værdier til Færøerne. I Fømaaret 1931—35 blev der af færøske Skibe hjemført Saltfisk til en samlet Værdi af 9¼ Mill. Kr., i Aaret 1935 havde den samlede Fiskeudførsel fra Færøerne en Værdi af godt 7 Mill. Kr., og Værdien af det færøske Grønlandsfiskeri, behandlet som Saltfisk og Klipfisk, kan for dette Aar anslaaes til ca. 2¾ Mill. Kr. eller med andre Ord mellem Halvdelen og Trediedelen af den samlede Fiskeeksport fra Færøerne. I Fjor slog Fiskeriet ved Syd-Island, som bekendt, helt fejl, og Grønlandsfiskeriet havde derfor i dette Aar forholdsvis endnu større Betydning end i 1935.

Det er en meget lang og farlig Rejse, de færøske Fiskerskibe maa foretage fra Færøerne til Grønland, og der er her hovedsagelig Tale om smaa Kuttere paa 70—80 Tons. Rejsen tager ofte tre Uger hver Vej eller halvanden Maaned frem og tilbage, og selve Opholdet ved Grønland varer som Regel kun ca. 2 Maaneder. Sejladsen over det store Verdenshav og Opholdet ved Grønlands Kyst i Taage, Storm og Isvanskeligheder har ofte for de færøske Fiskere været et Kapløb med Døden. Det er efter min Mening en meget stor Indsats, der her gøres fra danske Statsborgeres Side, baade økonomisk og menneskeligt, og man vil kunne forstaa, at der i hvert eneste Hjem paa Færøerne næres et brændende Ønske om, at de færøske Fiskere maa faa bedre Kaar at arbejde under ved Grønland, end Tilfældet hidtil har været. Færøernes Lagting har i den svundne halve Snes Aar siden Grønlandsfiskeriets Begyndelse behandlet Grønlandssagen i hver eneste Samling, og der har i denne Sag været fuld Enighed mellem alle Tingets Medlemmer, uden Hensyn til politisk Anskuelse i øvrigt, hvilket ogsaa er naturligt og forstaaeligt, idet det grønlandske Fiskeri er blevet det bærende Erhverv for det færøske Samfund.

De Lempelser, der er opnaaet i de grønlandske Monopolbestemmelser, har hidtil kun i ringe Grad imødekommet de færøske Ønsker, der er fremsat af Færøernes Lagting Aar efter Aar. Vi har faaet en Havn, den